

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

6 päivänä syyskuuta 2018*

Muutoksenhaku – Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) – Menot, joihin voidaan saada Euroopan unionin rahoitusta – Tšekin tasavallan toteuttamat menot – Asetus (EY) N:o 479/2008 – 11 artiklan 3 kohta – Käsite ”viinitilojen rakenneuudistus”

Asiassa C-4/17 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 4.1.2017,

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, J. Pavliš ja J. Vláčil,

valittajana,

ja jossa muuna osapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään P. Ondrůšek ja B. Eggers,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit J. Malenovský, M. Safjan, D. Šváby (esittelevä tuomari) ja M. Vilaras,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Illéssy,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 1.3.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.4.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Tšekin tasavalta vaatii valituksellaan kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 20.10.2016 antaman tuomion Tšekki v. komissio (T-141/15, ei julkaistu, EU:T:2016:621; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla kyseinen tuomioistuin hylkäsi sen nostaman kanteen, jolla vaadittiin kumoamaan Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen

* Oikeudenkäyntikieli: tšekki.

maatalousrahastosta (maaseuturahasto) maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä Euroopan unionin rahoituksen ulkopuolelle 16.1.2015 annettu komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/103 (EUVL 2015, L 16, s. 33) siltä osin kuin sillä jätettiin Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) maksettavat yhteismäärältään 2 123 199,04 euron suuruiset menot, joita kyseiselle jäsenvaltiolle oli aiheutunut viinitilojen suojaamista eläimiltä ja linnuilta vuosina 2010–2012 koskeneen toimenpiteen (jäljempänä riidanalainen suojatoimenpide) yhteydessä, rahoituksen ulkopuolelle (jäljempänä riidanalainen päätös).

Unionin oikeus

Asetus (EY) N:o 1493/1999

- 2 Viinin yhteisestä markkinajärjestelystä 17.5.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1493/1999 (EYVL 1999, L 179, s. 1) II osaston III luvussa, jonka otsikko on ”Rakenneuudistus ja uusiin lajikkeisiin siirtyminen”, kuuluvassa kyseisen asetuksen 11 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. Perustetaan järjestelmä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä varten.

2. Järjestelmän tavoitteena on mukauttaa tuotanto markkinoiden vaatimuksiin.

3. Järjestelmään sisältyy yksi tai useampia seuraavista toimenpiteistä:

- a) uusiin lajikkeisiin siirtyminen, joka saattaa tapahtua myös uudelleen varttamalla;
- b) viinitarhojen siirtäminen;
- c) viinitilojen hoidon parantaminen suhteessa järjestelmän tavoitteisiin.

Järjestelmä ei koske tavanomaista uudistamista viljelmillä, joilla viiniköynnökset ovat jo yli-ikäisiä.

--”

Asetus (EY) N:o 479/2008

- 3 Viinialan yhteisestä markkinajärjestelystä, asetusten (EY) N:o 1493/1999, (EY) N:o 1782/2003, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 3/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2392/86 ja (EY) N:o 1493/1999 kumoamisesta 29.4.2008 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2008 (EUVL 2008, L 148, s. 1) johdanto-osan 11 perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”Kansallisten tukiohjelmien yhtenä tärkeimpänä tukikelpoisena toimenpiteenä olisi oltava yhteisön viinien menekinedistäminen ja markkinointi kolmansissa maissa. Määrärahoja olisi edelleen myönnettävä rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen, koska nämä toimet vaikuttavat alaan positiivisesti. Tukea olisi annettava myös alalle tehtäviin investointeihin, joilla pyritään parantamaan yritysten taloudellista suorituskykyä sinällään. --”

- 4 Asetuksen N:o 479/2008 4 artiklan, jonka otsikko oli ”Yhteensopivuus ja johdonmukaisuus”, 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Tukiohjelmien on oltava yhteisön lainsäädännön mukaisia ja johdonmukaisia yhteisön toimien, politiikkojen ja painopisteiden kanssa.”

5 Kyseisen asetuksen 5 artiklassa, jonka otsikko oli ”Tukiohjelmien toimittaminen”, säädettiin seuraavaa:

”1. Kunkin liitteessä II tarkoitettun tuottajajäsenvaltion on toimitettava ensimmäisen kerran viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2008 komissiolle ehdotus viisivuotiseksi tukiohjelmaksi, joka sisältää tämän luvun mukaisia toimenpiteitä.

Tukiohjelmien tukitoimenpiteet on laadittava jäsenvaltion sopivimmaksi katsomalla maantieteellisellä tasolla. Tukiohjelmasta on ennen sen komissiolle jättämistä järjestettävä kuuleminen toimivaltaisten viranomaisten ja asianmukaisen alueellisen tason organisaatioiden kanssa.

Kukin jäsenvaltio voi toimittaa yhden tukiohjelmahdotuksen, joka voi olla mukautettu alueellisten erityispiirteiden mukaan.

2. Tukiohjelmaa voi soveltaa kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on toimitettu komissiolle.

Jos toimitettu ohjelma ei ole tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen, komissio ilmoittaa tästä asianomaiselle jäsenvaltiolle. Tällöin jäsenvaltion on toimitettava komissiolle tarkistettu tukiohjelma. Tarkistettua tukiohjelmaa voi soveltaa kahden kuukauden kuluttua sen tiedoksi antamisesta, ellei se ole vieläkin yhteensopimaton, missä tapauksessa sovelletaan tätä alakohtaa.

– –”

6 Mainitun asetuksen 11 artiklassa, jonka otsikko oli ”Viinitilojen rakenneuudistus ja uusiin lajikkeisiin siirtyminen”, säädettiin seuraavaa:

”1. Viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen liittyvien toimenpiteiden tarkoituksena on parantaa viinintuottajien kilpailukykyä.

2. Viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä tuetaan tämän artiklan mukaisesti vain, jos jäsenvaltiot toimittavat tuotantokykyään koskevan selvityksen 109 artiklan mukaisesti.

3. Viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen myönnettävä tuki voi kattaa ainoastaan yhden tai useamman seuraavista toimista:

- a) uusiin lajikkeisiin siirtyminen, joka saattaa tapahtua myös uudelleen varttamalla;
- b) viinitilojen siirtäminen;
- c) viinitilan hoitotekniikoiden parantaminen.

Tukea ei voida myöntää tavanomaiseen uudistamiseen yli-ikäisillä viinitiloilla.

4. Tuki viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen voidaan myöntää ainoastaan seuraavilla tavoilla:

- a) tuottajille toimenpiteen täytäntöönpanosta aiheutuneiden tulonmenetysten korvaaminen;
- b) rakenneuudistuksesta ja uusiin lajikkeisiin siirtymisestä aiheutuviin kustannuksiin osallistuminen.

– –”

Asian tausta

- 7 Asian merkityksellinen tausta kuvattiin valituksenalaisen tuomion 1–17 kohdassa seuraavasti:
- ”1 Tšekin tasavalta toimitti 9.7.2008 Euroopan yhteisöjen komissiolle varainhoitovuosia 2009–2014 koskevan tukiohjelmanehdotuksensa [asetuksen N:o 479/2008] 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
 - 2 Ohjelmaehdotuksen toimenpiteisiin kuului [riidanalainen suojatoimenpide], joka oli tarkoitus toteuttaa joko mekaanisin keinoin eli aitaamalla viinitilat tai erilaisilla karkotuslaitteistoilla tai vaihtoehtoisesti aktiivisin keinoin, joissa ihmiset tuottavat ääniä – –.
 - 3 Komissio esitti 8.10.2008 päivätyllä kirjeellä vastaväitteitä edellä mainitusta ehdotuksesta asetuksen N:o 479/2008 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Komission vastaväitteet eivät kuitenkaan koskeneet riidanalaisista suojatoimenpidettä.
 - 4 Tšekin tasavalta tarkisti ohjelmaehdotusta komission vastaväitteiden perusteella ja toimitti komissiolle uuden ehdotuksen 12.2.2009. Jälkimmäinen ehdotus sisälsi jälleen riidanalaisen suojatoimenpiteen, jota ei ollut muutettu alkuperäiseen ehdotukseen nähden. Komissio ei enää esittänyt vastaväitteitä jälkimmäisestä ehdotuksesta.
 - 5 Komissio toimitti 20.2.2009 Tšekin tasavallalle neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta 21.6.2006 annetun komission asetuksen N:o 885/2006 (EUVL 2006, L 171, s. 90) 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun tiedoksiannon sellaisen tutkimuksen yhteydessä, jonka viite on VT/VI/2009/101/CZ ja jolla pyrittiin tarkistamaan, täyttävätkö viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen liittyvät Tšekin tasavallan toimenpiteet tämän alan tukien myöntämisen edellytykset ja joka koski markkinointivuotta 2007/2008. Kyseisessä tiedoksiannossa todetaan muun muassa seuraavaa:

”Tulos osoittaa kuitenkin sen, että rakenneuudistukseen liittyvät työt rajoittuivat olennaisilta osin olemassa olevan viinitilan suojaamiseen eläimiltä ilman muita toimenpiteitä. Lähestymistavassa on ongelmallista yhteensopivuus asetuksen N:o 1493/1999 11 artiklan 2 kohdan kanssa, jossa säädetään, että järjestelmän tavoitteena on mukauttaa tuotanto markkinoiden vaatimuksiin. Jos rakenneuudistus Tšekissä rajoittui pelkästään olemassa olevan viinitilan suojaamiseen eläimiltä, menot eivät ensi näkemältä ole tukikelpoisia, koska niillä ei ole yhteyttä asetuksessa asetettuihin vaatimuksiin’. Samassa kirjeessä komissio totesi, että Tšekin viranomaisten ’on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet puutteiden ja vaatimustenvastaisuuksien korjaamiseksi’.
 - 6 Komissio ilmoitti 22.9.2009 päivätyllä kirjeellä aikovansa toteuttaa uuden tutkimuksen, jonka viite on VT/VI/2009/004/CZ. Tutkimuksen oli tarkoitus koskea viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskevia toimenpiteitä Tšekissä markkinointivuonna 2008/2009.
 - 7 Komissio toteutti viimeksi mainitun tutkimuksen Tšekissä 26.–29.1.2010.
 - 8 – – asetuksen N:o 885/2006 11 artiklan 1 kohdan mukaisessa 22.3.2010 päivätyssä tiedoksiannossa komissio totesi tutkimuksen, jonka viite on VT/VI/2009/004/CZ, yhteydessä erityisesti seuraavaa:

’Paikalla tehdyssä tarkastuksessa tarkastusryhmä epäili, onko aktiivinen ja passiivinen suojaaminen linnuilta ja riistaeläimiltä tukikelpoista rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen yhteydessä.’

- 9 Lisäksi komissio ilmoitti samassa asiakirjassa Tšekin tasavallalle, että 'aktiivista ja passiivista suojaamista linnuilta ja riistaeläimiltä ei voida pitää uutena toimenpiteenä, jolla viinitilojen hoitoa voidaan parantaa siten, että tuotanto mukautuu markkinoiden vaatimuksiin'. Lopuksi tiedoksiannossa muistutetaan, että 'asetuksessa N:o 1493/1999 todetaan selvästi, että [rakenneuudistustoimenpiteiden] tavoitteena on mukauttaa tuotanto markkinoiden vaatimuksiin'.
- 10 Komissio toimitti 31.1.2011 Tšekin tasavallalle pöytäkirjan kahdenvälisestä kokouksesta, joka järjestettiin asetuksen N:o 885/2006 11 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti Tšekin tasavallan edustajien ja komission yksiköiden välillä 13.12.2010 ja jossa käsiteltiin molempia mainittuja tutkimuksia. Näihin kahteen tutkimukseen viitattiin 31.1.2011 lähtien kaikkien komission tässä asiassa lähettämien kirjeiden alussa.
- 11 Komissio katsoi pöytäkirjassa, että menot, jotka Tšekissä toteutettiin riidanalaisen suojoitoimenpiteen yhteydessä, eivät olleet tukikelpoisia menoja, ja kehotti Tšekin tasavaltaa ilmoittamaan varainhoitovuosille 2008–2010 ilmoitettujen menojen tarkan määrän.
- 12 Komissio toimitti 3.12.2012 Tšekin tasavallalle tiedoksiannon asetuksen N:o 885/2006 11 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan ja 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tässä tiedoksiannossa komissio vahvisti ja täsmensi näkemystään siitä, että Tšekin tasavallan suunnittelemaat viinitilojen aktiivisen ja passiivisen suojaamisen muodot eivät sisälly asetuksen [N:o 1493/1999] 11 artiklassa ja asetuksen N:o 479/2008 11 artiklassa tarkoitettuun rakenneuudistuksen ja uusiin lajikkeisiin siirtymisen käsitteeseen. Tässä yhteydessä komissio ehdotti rahoitusoikaisua, jonka määrä on 52 347 157,43 Tšekin korunaa (CZK) (noin 2 040 737 euroa) ja 11 984 289,94 miljoonaa euroa varainhoitovuosina 2007–2010, siten, että varainhoitovuosiin 2007 ja 2008 sovelletaan asetusta N:o 1493/1999 ja muihin varainhoitovuosiin asetusta N:o 479/2008.
- 13 Tšekin tasavallan 17.1.2013 esittämästä pyynnöstä sovitteluelin piti kokouksen 19.6.2013 ja julkaisi 2.7.2013 sovittelumenettelyn loppukertomuksen, jonka viite on 13/CZ/552. Kyseisessä kertomuksessa sovitteluelin suositteli, ettei komissio tee menoja koskevaa rahoitusoikaisua koko vuosia 2009–2014 koskevan tukiohjelman yhteydessä ja että se harkitsee vielä päätöstään määrätä ehdotetut 52 347 157,43 korunan (noin 2 040 737 euroa) ja 11 984 289,94 euron rahoitusoikaisut.
- 14 Sovitteluelimen kertomuksen esittämisen jälkeen komissio toimitti 22.4.2014 Tšekin tasavallalle lopullisen lausunnon. Tässä lausunnossa komissio vahvisti näkemyksensä, jonka mukaan riidanalaista suojoitoimenpidettä ei voida hyväksyä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskevan ohjelman yhteydessä.
- 15 Varainhoitovuosien 2007–2009 osalta komissio totesi, että koska komissio ei ollut esittänyt vastaväitteitä tukiohjelmahdotuksesta riidanalaisen suojoitoimenpiteen osalta, Tšekin tasavalta saattoi oikeutetusti olettaa, että tuet tälle toimenpiteelle olivat hyväksyttäviä toimenpiteitä. Komission mielestä Tšekin tasavallalla ei kuitenkaan voinut olla tältä osin perusteltuja odotuksia sen jälkeen, kun se oli saanut komission 22.3.2010 päivätyn kirjeen. Tästä syystä komissio katsoi, että rahoitusoikaisu on perusteltu kaikkien sellaisten menojen osalta, joihin oli sitouduttu 22.3.2010 jälkeen. Tämän lisäksi se ehdotti yhteensä 2 123 199,04 euron suuruisia rahoitusoikaisua varainhoitovuosille 2010–2012.
- 16 Lopuksi komissio antoi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 549) 52 artiklan nojalla [riidanalaisen päätöksen].

17 [Riidanalaisessa päätöksessä] komissio jätti rahoituksen ulkopuolelle [Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto)] maksettavat yhteismäärältään 2 123 199,04 euron suuruiset riidanalaiseen suojatoimenpiteeseen liittyvät Tšekin tasavallan menot viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskevan ohjelman 2010–2012 yhteydessä.”

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 8 Tšekin tasavalta nosti kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.3.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä ja vaati riidanalaisen päätöksen kumoamista ja komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 9 Tšekin tasavalta esitti kanteensa tueksi kaksi kanneperustetta, jotka koskivat yhtäältä asetuksen N:o 479/2008 5 artiklan rikkomista ja oikeusvarmuuden periaatteen ja luottamuksensuojan periaatteen loukkaamista sekä toisaalta Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 41 artiklan, luettuna yhdessä asetuksen N:o 885/2006 11 ja 16 artiklan sekä yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21.6.2005 annetun neuvoston asetuksen N:o 1290/2005 (EUVL 2005, L 209, s. 1) 31 artiklan kanssa, rikkomista.
- 10 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja velvoitti kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Asianosainten vaatimukset

- 11 Tšekin tasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen tuomion ja riidanalaisen päätöksen sekä
 - velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 12 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää valituksen ja
 - velvoittaa Tšekin tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

- 13 Tšekin tasavalta on valituksessaan esittänyt kolme valitusperustetta, jotka koskevat
- asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan rikkomista
 - asetuksen N:o 479/2008 5 artiklan 2 kohdan rikkomista sekä luottamuksensuojan periaatteen ja oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista
 - perusoikeuskirjan 41 artiklan, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1290/2005 31 artiklan tai asetuksen N:o 1306/2013 52 artiklan sekä asetuksen N:o 885/2006 11 ja 16 artiklan kanssa, rikkomista.

Asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan rikkomista koskevan ensimmäisen valitusperusteen tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

- 14 Tšekin tasavalta moittii unionin yleistä tuomioistuinta ensimmäisellä valitusperusteellaan, joka koskee valituksenalaisen tuomion 83–90 kohtaa, asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan virheellisestä soveltamisesta.
- 15 Komissio katsoo ensisijaisesti, että ensimmäinen valitusperuste on sekä sellainen, ettei se täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, että tehoton.
- 16 Se katsoo yhtäältä, että kyse on valitusperusteesta, jolla tuetaan vaatimuksia kumota riidanalainen päätös ja johon ei vedottu itsenäisesti unionin yleisessä tuomioistuimessa. Niinpä se on komission mielestä uusi peruste ja jätettävä siten tutkimatta.
- 17 Toisaalta kyseinen valitusperuste on komission mukaan lisäksi tehoton, koska se koskee vain yksittäistä osaa arvioinnista, jonka unionin yleinen tuomioistuin esitti oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista koskeneen kanneperusteen osalta. Tässä tilanteessa komissio katsoo, että vaikka kyseinen valitusperuste olisi perusteltu, sillä ei voida saattaa kyseenalaiseksi unionin yleisen tuomioistuimen päätelmää siitä, ettei kyseistä periaatetta loukattu.
- 18 Tšekin tasavalta puolestaan väittää, että vaikka asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan virheelliseen soveltamiseen ei vedottu kanneperusteena unionin yleisessä tuomioistuimessa, ensimmäinen valitusperuste voidaan ottaa tutkittavaksi, koska sen ensimmäisessä oikeusasteessa esittämät väitteet perustuivat oletukseen siitä, että komissio oli tukiohjelman ennakoarvioinnissa hyväksynyt sen, että riidanalainen suojatoimenpide on sopusoinnussa kyseisen säännöksen kanssa.
- 19 Lisäksi se katsoo, ettei mainittu valitusperuste voi olla tehoton, sillä unionin yleinen tuomioistuin totesi virheellisesti, ettei riidanalainen suojatoimenpide täytä kyseisen asetuksen 11 artiklassa asetettuja edellytyksiä. Niinpä on sen mukaan ratkaisevaa todeta, ettei näin ole.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 20 Aluksi on todettava, että vaikka Tšekin tasavalta väitti unionin yleisessä tuomioistuimessa, että riidanalainen suojatoimenpide on sopusoinnussa asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan kanssa, kyseinen jäsenvaltio ei kumoamiskanteensa yhteydessä esittänyt kyseisen säännöksen rikkomista koskevaa kanneperustetta. Kyseisen jäsenvaltion unionin yleiselle tuomioistuimelle jättämän vastauksen 10 kohdasta nimittäin ilmenee, että ”koska riidanalaisen tukiohjelman – kokonaisuutena tarkasteltuna – unionin oikeuden mukaisuus ilmenee asetuksen N:o 479/2008 5 artiklan 2 kohdan mukaisesta lakisäätteisestä kumoamattomasta oletuksesta, jolle komissio itse antoi aiheen menettelyllään, asetuksen N:o 479/2008 11 artiklaa ei ole tarpeen käsitellä”.
- 21 Mainittu kanne perustui näin ollen oletukseen, jonka mukaan komissio oli hyväksynyt riidanalaisen suojatoimenpiteen asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan mukaiseksi, koska se ei ollut esittänyt huomautuksia vuosia 2009–2014 koskevan tukiohjelmahdotuksen toisesta versiosta, jonka Tšekin tasavalta oli toimittanut sille 12.2.2009.
- 22 Unionin yleinen tuomioistuin yksilöi valituksenalaisen tuomion 83–90 kohdassa syyt, joiden vuoksi se katsoi, ettei riidanalaisen suojatoimenpiteen kaltainen toimenpide, josta ei ilmennyt selkeästi, että se edistää viinintuottajien kilpailukyvyyn parantamista, ei selvästikään kuulu asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohdassa lueteltuihin toimenpiteisiin.

- 23 Kuten julkisasiamies esittää ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa, unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi näin ollen kumoamiskanteessa esitetyn ensimmäisen kanneperusteen valituksenalaisessa tuomiossa kyseisten seikkojen perusteella.
- 24 Tässä yhteydessä on muistutettava yhtäältä, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valittajalla on oikeus vedota valituksessaan perusteisiin, jotka perustuvat valituksenalaiseen tuomioon itseensä ja joilla pyritään arvostelemaan oikeudellisesti sen oikeellisuutta (ks. vastaavasti tuomio 29.11.2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall ym. v. komissio, C-176/06 P, ei julkaistu, EU:C:2007:730, 17 kohta ja tuomio 16.6.2016, Evonik Degussa ja AlzChem v. komissio, C-155/14 P, EU:C:2016:446, 55 kohta).
- 25 Toisaalta vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että peruste, jota ei ole esitetty ensimmäisessä oikeusasteessa, ei ole uusi peruste, joka on jätettävä tutkimatta valituksen yhteydessä, jos sillä vain laajennetaan perustelua, joihin on jo vedottu unionin yleiseen tuomioistuimeen toimitetussa kannekirjelmässä esitetyn kanneperusteen yhteydessä (ks. vastaavasti mm. tuomio 19.12.2013, Siemens ym. v. komissio, C-239/11 P, C-489/11 P ja C-498/11 P, ei julkaistu, EU:C:2013:866, 287 kohta ja tuomio 10.4.2014, Areva ym. v. komissio, C-247/11 P ja C-253/11 P, EU:C:2014:257, 114 kohta).
- 26 On kuitenkin mainittava, että Tšekin tasavalta esitti kumoamiskanteensa ensimmäisen kanneperusteen, joka koski muun muassa oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista, yhteydessä perustelut, joiden mukaan riidanalainen suojatoimenpide oli asetuksen N:o 479/2008 11 artiklassa säädettyjen edellytysten mukainen.
- 27 Tästä seuraa, että koska Tšekin tasavallan ensimmäisessä oikeusasteessa kannattaman näkemyksen välttämättömänä perusoletuksena oli se, että riidanalainen suojatoimenpide oli sopusoinnussa asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan kanssa, ja koska unionin yleinen tuomioistuin kyseenalaisti tällaisen yhteensoveltuvuuden valituksenalaisessa tuomiossa, kyseisen artiklan rikkomista koskevaa valitusperustetta on pidettävä ensimmäisessä oikeusasteessa nostetun kanteen ensimmäisen kanneperusteen, joka koskee muun muassa oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista, laajentamisena. Mainittu valitusperuste on näin ollen otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

Asianosaisten lausumat

- 28 Tšekin tasavalta riitauttaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin katsoi kyseisessä tuomiossa yhtäältä, että asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohta ei selvästikään käsitä kansallisia toimenpiteitä, joilla riidanalaisen suojatoimenpiteen tavoin pyritään suojaamaan viinitiloja eläinten ja lintujen aiheuttamilta vahingoilta, ja toisaalta, ettei ollut riittävän ilmeistä, että mainitulla toimenpiteellä olisi edesautettu viinintuottajien kilpailukyvyyn parantamista, joka on kyseisen artiklan 1 kohdan mukaan viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajeihin siirtymistä koskevien toimenpiteiden tavoite.
- 29 Tšekin tasavallan mielestä toimenpiteet, joilla viinitiloja suojataan eläinten ja lintujen aiheuttamilta vahingoilta, täyttävät asetuksen N:o 479/2008 11 artiklassa mainitut kolme edellytystä ja ovat näin ollen kyseisessä artiklassa tarkoitetulla tavalla tukieläimisiä.
- 30 Ensimmäiseksi kyseiset toimenpiteet merkitsevät sen mukaan asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua viinitilojen hoitotekniikoiden parantamista, koska niillä edistetään parempien satojen saavuttamista suojaamalla viiniköynnöksiä ja viinintaimia tuholaisilta. Valittaja mainitsee tässä yhteydessä, että eläimet ja linnut aiheuttavat Tšekissä joka vuoksi huomattavaa vahinkoa viininviljelyksille. Eläimet nimittäin pureskelevat viiniköynnösten

varsia, jolloin köynnökset huonokuntoisina tuottavat vähän tai eivät lainkaan. Lintujen osalta se toteaa, että erityisesti kottaraiset asettuvat rypäleiden päälle niiden kypsymisaikana ja aiheuttavat näin erityisen ongelman viinitiloille Keski-Euroopassa, jossa kyseinen lintu oleskelee kyseisenä aikana. Tästä saattaa sen mukaan seurata satojen täysimääräinen tuhoutuminen tai rypäleiden täydellinen pilaantuminen, jolloin niitä ei voida käyttää laatuviinin tuottamiseen. Lisäksi rypäleet kestävät huomattavasti sairauksia, jotka voivat siten levitä.

- 31 Tšekin tasavallan mukaan kyseisenä aikana ryhdyttiin tästä syystä yhteisiin suojatoimenpiteisiin aitaamalla viinitiloja ja yksittäisiin suojatoimenpiteisiin asentamalla pylväitä, jotta eri viiniköynnösten varsia ei voitaisi pureskella. Suurin osa riidanalaisessa rahoitusohjelmassa kyseessä olevista varoista käytettiin sen mukaan eläimiltä suojaamiseen, sillä vain noin 4 miljoonaa euroa (noin 155 938 euroa) käytettiin linnuilta suojaamiseen joko aktiivisena suojaamisena, jossa viinitiloilla on läsnä ihmisiä, jotka tekevät valvontakierroksia ja pelottelevat lintuja, tai passiivisena suojaamisena, jossa käytetään mekaanisia, optisia ja akustisia pelotteluvälineitä.
- 32 Tšekin tasavalta mainitsee toiseksi, ettei mitään toimenpiteitä viinitilojen suojelemiseksi eläinten ja lintujen aiheuttamilta vahingoilta voida rinnastaa asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun tavanomaiseen uudistamiseen yli-ikäisillä viinitiloilla.
- 33 Kolmanneksi Tšekin tasavalta mainitsee, että viinitilojen suojaamiseen eläinten ja lintujen aiheuttamilta vahingoilta liittyvillä toimenpiteillä parannetaan asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti viinintuottajien kilpailukykyä. Niillä pystytään näin ollen vastaamaan täysin kypsistä ja myöhään korjatuista rypäleistä tehtyjen laatuviinien huomattavaan kysyntään rajoittamalla kottaraisten aiheuttamaa kilpailuhaittaa. Tšekin tasavallan mukaan riidanalaisella suojatoimenpiteellä todella vahvistettiin Tšekin viinintuottajien kilpailukykyä unionin viinimarkkinoilla mahdollistamalla Tšekin täysin kypsistä ja myöhään korjatuista rypäleistä tehtyjen laatuviinien tuotannon kolminkertaistaminen 51 000 hehtolitrasta vuonna 2005 jopa 121 000 hehtolitran vuonna 2008 ja 161 000 hehtolitran vuonna 2012, joka oli kyseisen toimenpiteen viimeinen soveltamisvuosi.
- 34 Niinpä unionin yleinen tuomioistuin teki Tšekin tasavallan mukaan oikeudellisen virheen, koska se totesi, ettei riidanalainen suojatoimenpide ollut asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohdan perusteella tukikelpoinen.
- 35 Komissio väittää, ettei ensimmäinen valitusperuste ole perusteltu, sillä riidanalaisella suojatoimenpiteellä pyrittiin ainoastaan suojaamaan tuotantomäärää eikä sopeuttamaan tuotantoa markkinakysyntään tai parantamaan viinintuottajien kilpailukykyä.
- 36 Mainitulla toimenpiteellä ei sen mukaan lisäksi voi olla tarkoituksena korvata Keski-Euroopan viinintuottajien sen seurauksena, että kottaraisia oleskelee siellä sadonkorjuuajana, kärsimää kilpailuhaittaa. Sen mukaan viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen liittyvän tuen tarkoituksena ei koheesiorahastosta poiketen ole maantieteellisestä sijainnista ja luonnonolosuhteista johtuvien haittojen korvaaminen eikä alueellisten erojen pienentäminen vaan sen sijaan koko unionin viinintuottajien kilpailukykyyn tukeminen ja parantaminen riippumatta siitä, millä alueella nämä harjoittavat toimintaansa.
- 37 Lisäksi viinitilojen rakenneuudistukseen ja uusiin lajikkeisiin siirtymiseen liittyvillä toimenpiteillä olisi komission mukaan edistettävä uusiin lajikkeisiin siirtymistä ja viinitilojen hoitotekniikoiden parantamista. Vaikka tuotannon suojaaminen tuhoeläimiltä mahdollistaisi sen, että tuotetaan enemmän ja laadukkaampaa viiniä, kyseinen suojaaminen rajoittuu komission mukaan kaikesta huolimatta nykyisen tuotantomäärän ylläpitämiseen. Niinpä vuosisatojen ajan lintujen pelottelemiseen ja eläimiltä suojaamiseen käytetyt tekniikat eivät komission mukaan merkitse minkäänlaista viinitilojen hoitotekniikoiden laadullista parantamista.

- 38 Komissio mainitsee vielä, että asetuksessa N:o 479/2008 säädetään tuotannon eläimiltä suojaamista varten rahoitustuesta, joka voi kyseisen asetuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaan olla enintään 50 prosenttia tuottajien maksamista vakuutusmaksuista. Tässä tilanteessa komissio katsoo, että mainitun asetuksen 11 artikla ilmentää unionin lainsäätäjän tahtoa tukea taloudellisesti sellaista viinintuottajien kilpailukyvyyn parantamista, joka ylittää niiden tuotantomäärän kasvattamisen tai ylläpitämisen. Saman asetuksen 14 artiklan säännökset osoittavat sen mukaan, ettei unionin lainsäätäjä ole jättänyt huomiotta toimenpiteitä, joilla ainoastaan suojataan tuotantoa tuhoeläimiltä.
- 39 Tšekin tasavalta vastaa vastauksessaan, että komission väitteillä lisätään asetuksen N:o 479/2008 11 artiklaan edellytyksiä, jotka eivät ilmene kyseisen artiklan sanamuodosta. Erityisesti se katsoo, ettei kyseisessä artiklassa aseteta tukikelpoisuuden edellytykseksi uuden viinitilojen hoitotekniikan käyttämistä. Merkitystä on ainoastaan sillä, että käytetyllä tekniikalla – joka voi olla vastikään kehitetty tai vanha – voidaan parantaa kyseessä olevan viinitilan hoitoa. Lisäksi se katsoo, ettei kyseisen asetuksen 14 artiklassa säädetyn kaltaisen toisen eläimiltä suojaamista koskevan toimenpiteen olemassaolo voi vaikuttaa mainitun asetuksen 11 artiklassa tarkoitetun tuen myöntämisedellytyksiin.
- 40 Komissio väittää vastauksessaan, että se ei ole koskaan esittänyt, että vain uutta keksintöä voitaisiin pitää ”viinitilojen hoitotekniikoiden parantamisena”. Sen mukaan olemassa olevilla tai jopa vanhoilla tekniikoilla voidaan yhdessä uuden teknologian ja uusien toimintatapojen kanssa parantaa kilpailukykyä. Riidanalainen suojatoimenpide, varsinkin viinitiloilla oleskelevien lintujen pelottelu äänillä tai pelättimillä, merkitsee vain vuosisatojen ajan tunnettujen menetelmien uudelleenkäyttämistä, eikä sillä muuteta mitenkään lajikevalikoimaa tai viinitilojen hoitotekniikoita.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 41 Tšekin tasavalta moittii ensimmäisellä valitusperusteellaan valituksenalaisen tuomion 83–90 kohtaa siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin katsoi niissä, ettei asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohdan sanamuoto selvästikään käsitä riidanalaisen suojatoimenpiteen kaltaisia toimenpiteitä, joilla viinitiloja suojataan eläinten ja lintujen aiheuttamilta vahingoilta, ja että ei ole selvää, miten niillä voitaisiin turvata viinintuottajien kilpailukyvyyn paraneminen.
- 42 Aluksi on huomautettava, että riidanalaista suojatoimenpidettä ei voida pitää asetuksen N:o 479/2008 11 artiklassa tarkoitettuna ”uusiin lajikkeisiin siirtymisenä”. Tästä seuraa, että ensimmäisen valitusperusteen perusteltavuuden tutkiminen edellyttää ainoastaan sen arvioimista, voidaanko kyseinen toimenpide luokitella kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi ”viinitilojen rakenneuudistukseksi”.
- 43 Tässä yhteydessä on mainittava, että sekä unionin oikeuden yhtenäinen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, jossa ei ole nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen säännöksen merkityksen ja ulottuvuuden määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti ottamalla huomioon säännöksen sanamuodon lisäksi säännöksen asiayhteys ja kyseisellä lainsäädännöllä tavoiteltu päämäärä (ks. mm. tuomio 18.1.1984, Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, 11 kohta ja tuomio 18.5.2017, Hummel Holding, C-617/15, EU:C:2017:390, 22 kohta).
- 44 Ilmaisun ”rakenneuudistus” sanamuodon mukainen tulkinta tuo esiin kyseisen ilmaisun moniselitteisyyden. Arkikielessä rakenneuudistuksella tarkoitetaan nimittäin uusien periaatteiden tai uusien rakenteiden mukaan toteutettavaa kokonaisuuden, jota ei pidetä riittävän toimivana, uudelleenjärjestämistä. Viinitilan rakenneuudistus voi näin ollen seurata muutoksista, jotka vaikuttavat sekä sen hoitoa koskeviin periaatteisiin että maa-alueisiin, joilla viinintuotantoa harjoitetaan.

- 45 Jos unionin oikeuden oikeussääntö on nyt käsiteltävän asian tavoin moniselitteinen ja siten monitulkintainen, etusija on annettava tulkinnalle, jolla voidaan varmistaa sen tehokas vaikutus siten, että oikeussääntöä tulkitaan tätä varten sen säännösten, johon kyseinen oikeussääntö kuuluu, tavoitteiden valossa (ks. vastaavasti tuomio 19.6.1980, Roudolff, 803/79, EU:C:1980:166, 7 kohta ja tuomio 24.2.2000, komissio v. Ranska, C-434/97, EU:C:2000:98, 21 kohta).
- 46 Tässä yhteydessä on mainittava asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 1 kohdasta seuraavan, että viinitilojen rakenneuudistustoimenpiteiden tavoitteena on parantaa viinintuottajien kilpailukykyä.
- 47 Kyseisen tavoitteen perusteella on katsottava, että melko pienimuotoinen toimenpide, joka rajoittuu viinitilan hoidon parantamiseen suojelemalla viiniköynnöksiä eri keinoilla ja jolla saavutetaan viljelijöiden kilpailukyvyyn huomattava paraneminen, voidaan luokitella rakenneuudistukseksi. Erityisesti ja vastoin komission väitteitä on katsottava, ettei asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohdan sanamuodosta ilmene mitenkään, että toimenpiteisiin, joissa käytetään olemassa olevia tai jopa vanhoja tekniikoita, voisi saada viinitilojen rakenneuudistukseen tarkoitettua tukea vain, jos niitä käytetään yhdessä uuden teknologian ja uusien toimintatapojen kanssa.
- 48 Sen sijaan on arvioitava konkreettisesti viinitilojen hoitotekniikoiden parantamista, ja tätä vaatimusta on tutkittava siten, että huomioon otetaan viinitilan hoitoon liittyvät olosuhteet sen ajankohdan mukaan, jona tukea haetaan.
- 49 On totta, että viinialan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2008 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä tukiohjelmien, kolmansien maiden kanssa käytävän kaupan, tuotantokyvyn ja viinialan tarkastusten osalta 27.6.2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 555/2008 (EUVL 2008, L 170, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 8.3.2013 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EY) N:o 202/2013 (EUVL 2013, L 67, s. 10), 6 artiklan 2 kohdassa suljetaan viinitilojen rakenneuudistukseen tarkoitettujen tukien ulkopuolelle toimenpide, jolla viinitiloja suojataan riistaeläinten, lintujen tai raekuurojen aiheuttamilta vahingoilta. On kuitenkin todettava, ettei täytäntöönpanoasetusta N:o 202/2013, joka tuli voimaan 12.3.2013, sovelleta ajallisesti pääasian taustalla olevaan tosiseikastoon. Siitä ei voida näin ollen johtaa ohjeita asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan tulkintaan.
- 50 Nyt käsiteltävässä asiassa on Tšekin tasavallan kirjelmässään esittämällä tavalla katsottava, että riidanalaisella suojatoimenpiteellä voitiin kolminkertaistaa Tšekin täysin kypsistä ja myöhään korjatuista rypäleistä tehtyjen laatuviinien tuotanto 51 000 hehtolitrasta vuonna 2005 aina 161 000 hehtolitran vuonna 2012, joka oli viimeinen vuosi, jolloin kyseistä toimenpidettä sovellettiin.
- 51 Koska komissio ei ole kiistänyt kyseistä väitettä eikä osoittanut tällaisia viinejä koskevan kulutuskysynnän puuttumista, on katsottava, että riidanalaisella suojatoimenpiteellä edistettiin tšekkiläisten viinintuottajien kilpailukyvyyn parantamista, kuten julkisasiamies esittää ratkaisuehdotuksensa 76, 77 ja 81 kohdassa.
- 52 Koska asetuksessa N:o 479/2008 ei mainita mitään toimenpiteiden, joilla suojataan viinitiloja muun muassa riistaeläinten tai lintujen aiheuttamilta vahingoilta, tukikelpoisuudesta, sille, että Tšekin tasavallalta evättiin oikeus sisällyttää riidanalainen suojatoimenpide viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajeihin siirtymistä koskeviin toimenpiteisiin, ei ollut oikeusperustetta.
- 53 Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, koska se katsoi, ettei asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohta käsitä riidanalaisen suojatoimenpiteen kaltaisia toimenpiteitä, joilla viinitiloja suojataan eläinten ja lintujen aiheuttamilta vahingoilta.
- 54 Tästä seuraa, että ensimmäinen valitusperuste on hyväksyttävä.

55 Koska kyseinen valitusperuste hyväksytään, valituksenalainen tuomio on kumottava tarvitsematta tutkia toista ja kolmatta valitusperustetta.

Kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa

56 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi ja jos unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

57 Käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen on ratkaistava lopullisesti asia, joka on ratkaisukelpoinen.

58 Tässä yhteydessä on mainittava, että julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 65 artiklasta ilmenevän mukaisesti oikeusvarmuuden periaate edellyttää, että ne, joita asia koskee, voivat lainsäädännön perusteella saada selville tarkasti, minkä laajuisia siinä niille asetetut velvoitteet ovat, etenkin jos taloudelliset seuraamukset ovat mahdollisia. Komissio ei tämän vuoksi saa maataloustukirahaston tilejä tarkastettaessa ja hyväksyttäessä valita sellaista tulkintaa, joka – koska se poikkeaa asianomaisten sanojen tavallisesta merkityksestä – ei välttämättä ole tarpeen (ks. vastaavasti tuomio 1.10.1998, Irlanti v. komissio, C-238/96, EU:C:1998:451, 81 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Edellä 42–52 kohdassa esitetystä seuraa, että komission nyt käsiteltävässä asiassa noudattama tulkinta poikkeaa asetuksen N:o 479/2008 11 artiklan 3 kohdan ilmaisujen tavallisesta merkityksestä, koska kyseinen toimielin katsoi, ettei riidanalaista suojatoimenpidettä voitu muun muassa viinitilojen rakenneuudistusta koskevan ohjelman yhteydessä hyväksyä tukikelpoiseksi.

59 Niinpä Tšekin tasavallan ensimmäisessä oikeusasteessa esittämä ensimmäinen kanneperuste, joka koskee muun muassa oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista, on hyväksyttävä ja riidanalainen päätös kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

60 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

61 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Tšekin tasavallan valitus ja sen unionin yleisessä tuomioistuimessa nostama kanne on hyväksytty, komissio on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan Tšekin tasavallalle sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että muutoksenhaun yhteydessä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut Tšekin tasavallan vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Unionin yleisen tuomioistuimen 20.10.2016 antama tuomio Tšekin tasavalta vastaan komissio (T-141/15, ei julkaistu, EU:T:2016:621) kumotaan.**
- 2) Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä Euroopan unionin rahoituksen ulkopuolelle 16.1.2015 annettu komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/103 kumotaan siltä osin kuin sillä jätettiin**

rahoituksen ulkopuolelle maataloustukirahastosta maksettavat yhteismäärältään 2 123 199,04 euron suuruiset menot, jotka Tšekin tasavallalle oli aiheutunut viinitilojen suojaamista eläimiltä ja linnuilta vuosina 2010–2012 koskeneen toimenpiteen yhteydessä.

- 3) Euroopan komissio veloitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan Tšekin tasavallalle ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhakumenettelyssä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset